

15-18 квітня

Короткий огляд ситуації

Хід бойових дій. Військові дії в східних та південних областях України, а також обстріли та авіаудари по українській території, тривають. Протягом вихідних російські війська здійснювали обстріли та бомбардування [Києва](#), [Харкова](#) (зокрема, [крилатими ракетами](#)), [Маріуполя](#), [Миколаєва](#), [Львова](#), [Одеси](#), [Павлограда](#), [Броварів](#), [Вишневого](#), [Ізюму](#), [Олександрії](#), [Василівки](#), а також населені пункти [Чернігівської](#), [Сумської](#) та [Полтавської](#) областей. В Луганській області російські війська змогли 18 квітня увійти в стратегічно важливе місто [Кремінна](#), хоча ще не захопили його повністю, під постійними обстрілами Северодонецьк ([газопровід](#)), Лисичанськ ([нафтопереробний завод](#)), Рубіжне, Золоте та інші населені пункти. За словами глави військово-цивільної адміністрації Северодонецька (адміністративний центр підконтрольної частини Луганської області), місто зруйноване вже на 70%. **Триває облога і цілеспрямоване знищення росіянами Маріуполя, українська сторона наголошує, що не піде на нові переговори та поступки без деескалації навколо цього міста.** Наступ російської армії супроводжується масованими [авіанальотами](#), що свідчить про початок масштабного [наступу](#), анонсованого раніше. В свою чергу, збройні сили України перейшли в контрнаступ у Харківській області. **Загострення на фронті збільшує кількість населених пунктів, у яких відбуваються військові дії, і це призводить до ескалації гуманітарної катастрофи, збільшення кількості біженців, загиблих і поранених.** На звільнених територіях [Житомирської](#), [Сумської](#) та інших областей відбуваються заходи з розмінування, але періодично мирні жителі підриваються на мінах, залишених російськими військами. В п'ятницю відбувся черговий обмін [полоненими](#), за формулою "4x5", при цьому в російському [полоні](#), за офіційними даними, залишається близько 700 українських військових та не менш ніж 1000 цивільних. Від 2500 до 3000 українських військових загинули від початку російського вторгнення.

Гуманітарний вимір. Триває евакуація з небезпечних прифронтових територій Донецької та Луганської областей, хоча організувати "зелені коридори" вдається не щодня, зокрема, на 18 квітня їх не узгодили. Водночас, протягом вихідних російські війська [обстріляли](#) евакуаційну колону в Харківській області, близько 10 людей було вбито, багато поранених. **До Києва повертаються посольства Франції та Італії, а делегація Парламенту Грузії відвідала Бучу та Ірпінь.** Також останніми днями кількість тих, хто залишає Україну, стає трохи меншою за кількість тих, хто повертається - на початок цього тижня до України вже повернулись близько 1 млн біженців, але нова хвиля ескалації може знову повернути тенденцію в бік від'їзду. Станом на 18 квітня в Україні від обстрілів зруйновано вже понад 90 навчальних закладів, і ще понад 920 - частково пошкоджені. Зруйновано близько 200 [пам'яток культури](#). Загибло вже не менш ніж 200 дітей, ще понад 360 - поранені. Є імовірність провокаційних [обстрілів](#) релігійних споруд на Великдень (24 квітня). **1,4 млн** людей на сході України не мають нормального доступу до питної води, також вже тиждень без водопостачання залишається [Миколаїв](#). Тривають викрадення проукраїнських активістів та місцевих політиків, зокрема, вже вдруге росіяни [викрали](#) голову Новоуспенівської сільради (Запорізька область) Івана Сеніка, а також в області було викрадено 16-річного сина голови Запорізької райдержадміністрації Олега Буряка, [співробітників](#) поліції та ДСНС. Численні порушення гуманітарного права, викрадення, насильство щодо мирного населення та представників місцевого самоврядування з боку росіян, депортація місцевого населення (зокрема, дітей) до Росії – потребують постійного моніторингу та міжнародної реакції. Існують свідчення того, що російська сторона планує провести на початку травня в Херсонській області "референдум" на кшталт того, що було проведено в Криму, Донецьку та Луганську. **При цьому від початку РФ заявляла про відсутність наміру організувати тривалу окупацію Херсонської області, але сценарій "референдуму" цілком імовірний, і варто бути до нього готовими як Україні, так і ЄС.**

Інформаційний вимір. Пропаганда РФ¹. В інформаційному просторі РФ поширюється інформація про економічну стійкість РФ та воєнні перемоги. Заперечуються воєнні злочини армії РФ в Україні. Заперечуються військові втрати, але йдеться про постійні виплати родинам військових, які

¹ При підготовці тексту використано програму Семантрум [semantrum.net](#), що дозволило проаналізувати близько 1000 публікацій в російських ЗМІ.

загинули в Україні. У РФ на офіційному рівні мало коментують втрату флагмана Чорноморського флоту РФ "Москва".

Офіційні особи РФ вказують, що країна є економічно стійкою, західні санкції не завдали шкоди. 17 квітня прес-секретар президента РФ Д.Песков був упевнений, що Росія все витримає без суттєвих втрат. Оприлюднювалися економічні погрози країнам ЄС. Так, оголошення дефолту Росії за зовнішніми зобов'язаннями може обернутися гіперінфляцією та дефолтом для самої Європи, фінансова система якої не надто стійка, заявив заступник голови Ради безпеки РФ Дмитро Медведев. А 18 квітня В. Путін заявив в ході економічної наради, що Заходу не вдалося за допомогою санкцій завалити російську фінансову систему.

18 квітня В. Путін підписав указ про «Про присвоєння 64 окремої мотострілецької бригади почесного найменування», відповідний військовий підрозділ був базований в Бучі Київської області та з ним пов'язують масові вбивства цивільних осіб.

16-17 в інформаційному просторі РФ стверджувалося, що ліквідацію маріупольського "котла", в якому були замкнені частини Збройних сил України (ЗСУ) та "нацбати" вступила в завершальну фазу. Міноборони РФ вказує на сотні іноземних найманців з країн ЄС, зокрема й в Маріуполі, рапортує про знищення "військових об'єктів" в Україні 18 травня, зокрема й зброї, яка надається Україні країнами Заходу. Поширюється інформація, про іноземних найманців, зокрема, "британський спецназ прямо воює проти Росії", надаються "статистичні дані" про інших найманців країн ЄС, Грузії та ін.

Триває загальна мілітаризація молоді в РФ, офіційне залучення Юнармії та школярів до підтримки воєнних дій проти України. Так, юнарміїці Ростовської області підтримали військовослужбовців, які виконують завдання спеціальної військової операції. Офіційне залучення бюджетників до підтримки операції триває з боку представників влади.

Активною залишається сакральна складова дій російського політичного керівництва. 17 квітня патріарх РПЦ Кирил призвав суспільство до покірності, як сили, здатної перетворити все на краще та не дозволити "злим помислам затьмарити наш духовний стан". Паралельно з цим українська влада в окремих статтях та наративах називається сатанинською, та всіляко дискредитується.

